

**17/10/2016 TARİHLİ VE 2016/9495 SAYILI YATIRIMLARA PROJE BAZLI
DEVLET YARDIMI VERİLMESİNE İLİŞKİN KARAR^{1,2}**

Bakanlar Kurulu Kararı		Yayımlandığı Resmî Gazete	
Karar Tarihi	Karar Sayısı	Tarihi	Sayısı
17/10/2016	2016/9495	26/11/2016	29900
Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemelerin		Yayımlandığı Resmî Gazetenin	
Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
30/4/2018	2018/11714	23/6/2018	30457
23/10/2018	199	24/10/2018	30575
6/8/2019	1403	7/8/2019	30855
1/10/2019	1593	2/10/2019	30906
27/6/2020	2681	28/6/2020	31169
17/12/2021	4925	18/12/2021	31693
20/4/2022	5478	21/4/2022	31816
10/11/2024	9124	11/11/2024	32719
8/8/2026	11572	9/8/2026	33335

1: Dayanak:

Karar Sayısı: 2016/9495

Ekli “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 26/9/2016 tarihli ve 103320 sayılı yazısı üzerine, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Kanunun geçici 80 inci, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun 2 nci, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Kanunun 13 üncü ve geçici 30 uncu, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci, 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci, 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunun 80 inci maddeleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 17/10/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

2: 2016/9495 sayılı Kararda, 9/8/2026 tarihine kadar gerçekleştirilen değişiklikler, bilgi amaçlı olmak üzere, anılan metne dercedilmiştir.

YATIRIMLARA PROJE BAZLI DEVLET YARDIMI VERİLMESİNE İLİŞKİN KARAR

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak, teknolojik dönüşümünü gerçekleştirecek, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli yatırımların proje bazlı olarak desteklenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kararın uygulanmasında;

a) *(Değişik: RG-7/8/2019-30855)* Aracı kurum: Faiz veya kâr payı desteğini uygulayacak kamu bankaları dâhil olmak üzere bankaları, katılım bankalarını ve finans kuruluşlarını,

b) *(Değişik: RG-24/10/2018-30575)* Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,

c) *(Değişik: RG-24/10/2018-30575)* Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

ç) *(Değişik: RG-7/8/2019-30855)* Destek Kararı: Yatırımın konusu, kapasitesi, tutarı ve süresi gibi yatırımın karakteristik değerlerini, yatırımcının taahhütlerini, yatırım için sağlanacak destekleri, desteklerin uygulamasından sorumlu kurumları ve desteklere ilişkin oran, süre ve miktarlar ile yatırım için öngörülen özel şartları ihtiva edecek şekilde her bir proje için alınan Cumhurbaşkanlığı Kararı,

d) *(Değişik: RG-24/10/2018-30575)* Genel Müdürlük: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,

e) *(Mülga: RG-28/6/2020-31164)*

f) *(Değişik: RG-23/6/2018-30457)* Nitelikli personel: Destek Kararı konusu yatırım ile istihdam edilen, yatırımın taahhüt edilen sonuçları sağlaması için gerekli nitelikleri taşıyan, sektöründe özel bilgi, birikim ve tecrübe sahibi, yatırımcı tarafından ücret karşılığı istihdam edilen yurt içi veya yurt dışından temin edilecek anahtar personeli,

g) Sabit yatırım tutarı: Arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcaması kalemlerinin toplamını,

ğ) *(Değişik: RG-9/8/2026-33335)* Yatırım teşvik belgesi: Cumhurbaşkanlığı Kararı ile proje bazlı desteklenmesine karar verilen yatırım projesine ilişkin yatırım karakteristiklerinin, şartlarının, sürelerinin ve öngörülen devlet desteklerinin kayıtlı olduğu belgeyi,

h) *(Mülga: RG-28/6/2020-31164)*

ı) *(Ek: RG-7/8/2019-30855)* Öncelikli Ürün Listesi: Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki ürünleri ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak listeyi,

i) *(Ek: RG-7/8/2019-30855)* *(Değişik: RG-9/8/2026-33335)* Teknoloji Hamlesi Programı: Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından uygulama usul ve esasları belirlenerek yürütülecek olan destek programını,

j) *(Ek: RG-7/8/2019-30855)* *(Değişik: RG-9/8/2026-33335)* Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi: Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,

k) *(Ek: RG-28/6/2020-31164)* Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS): E-Devlet Kapısı uygulamasında yer alan Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen web tabanlı uygulamayı,

l) *(Ek: RG-28/6/2020-31164)* Kullanıcı: Yatırım teşvik belgesine ilişkin iş ve işlemler için bu Kararın uygulanmasına ilişkin Tebliğ kapsamında yatırımcıdan istenecek bilgileri, E-TUYS aracılığıyla yatırımcı adına Genel Müdürlüğe bildirmek üzere yetkilendirilmiş kişileri,

m) *(Ek: RG-9/8/2026-33335)* Kalkınma ve yatırım bankası: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümleri çerçevesinde Türkiye’de faaliyet gösteren kalkınma ve yatırım bankalarını,

ifade eder.

Destekler

MADDE 3- (1) Bu Karar kapsamında proje bazlı olarak desteklenmesi uygun bulunan yatırımlara, aşağıdakilerden uygun görülen destek veya destekler sağlanabilir.

- a) Gümrük vergisi muafiyeti
- b) KDV istisnası
- c) KDV iadesi
- ç) Vergi indirimi veya istisnası
- d) Sigorta primi işveren hissesi desteği
- e) Gelir vergisi stopajı Desteği
- f) Nitelikli personel desteği
- g) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Faiz veya kâr payı desteği
- ğ) Sermaye katkısı
- h) Enerji desteği
- ı) Kamu alım garantisi
- i) Yatırım yeri tahsisi
- j) Altyapı desteği
- k) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Kanunlarla getirilen izin, tahsis, ruhsat, lisans ve tesciller ile diğer yasal ve idari süreçlerde kolaylaştırıcı düzenleme yapılması.
- l) (*Ek: RG-7/8/2019-30855*) Hibe desteği

Müracaat süreci ve müracaatta aranacak belgeler (*Değişik başlık: RG-9/8/2026-33335*)

MADDE 4- (1) (*Değişik: RG-9/8/2026-33335*) Bakanlık, 1 inci maddede belirtilen amaç doğrultusunda belirlediği yatırım konusunda bir veya birden fazla firmayı yatırım için davet mektubu yoluyla davet edebilir veya Bakanlığın resmî web sitesi veya dijital platformları üzerinden resmi hesaplar ile duyuru yapmak suretiyle çağrıda bulunabilir. Bakanlık, çağrıda veya davet mektubunda özel koşullar belirleyebilir.

(2) (*Değişik: RG-28/6/2020-31164*) (*Değişik: RG-11/11/2024-32719*) (*Değişik: RG-9/8/2026-33335*) Birinci fıkrada belirtilen davet mektubu ya da duyuruya istinaden Bakanlığa müracaat etmek isteyen yatırımcı, Genel Müdürlük ile protokol imzalayan bir kalkınma ve yatırım bankasınca EK-1’de yer alan formata uygun hazırlanan fizibilite raporu ve dilekçe ile Bakanlığa müracaat eder. Fizibilite raporunun hazırlanması ile ilgili uygulama esasları, Genel Müdürlük ile kalkınma ve yatırım bankaları arasında imzalanan protokol ile belirlenir.

(3) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Bakanlık başvuru esnasında veya müracaatın değerlendirme aşamasında ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeler için talepte bulunabilir.

(4) (*Ek: RG-7/8/2019-30855*) (*Değişik: RG-11/11/2024-32719*) (*Değişik: RG-9/8/2026-33335*) Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında değerlendirilebilecek yatırım başvuruları için bu maddenin diğer fıkraları uygulanmaz. Teknoloji Hamlesi Programı özelindeki başvuru süreçleri Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

Değerlendirme

MADDE 5- (1) Müracaatlar, Bakanlık tarafından bu Kararın amacı ve;

- a) Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilme,
- b) Ülkemizde üretim kapasitesi yetersiz olan ürünlerde arz güvenliğini sağlayabilme,
- c) Ülkemizin teknoloji açığı olan alanlarda teknoloji kapasitesini geliştirme,
- ç) Dış ticaret açığı verilen alanlarda ithalat bağımlılığını azaltma,
- d) Yüksek katma değerli olma,
- e) Ülkemizde üretimi olmayan yeni nesil teknolojiler kullanılarak üretim yapılmasını sağlayabilme,
- f) Farklı sektörlerde ülkemize rekabet gücü kazandırabilme,
- g) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Etkileşimde olduğu sektörlerde teknolojik dönüşümü hızlandırma ve bu sektörlerin gelişimine katkı sağlayabilme,
- ğ) Yenilikçi ve Ar-Ge’ye dayalı yatırım olma,
- h) Cari işlemler dengesini olumsuz etkileyen ve hammadde sıkıntısı yaşanan sektörlerde

gerçekleştirilecek yüksek katma değerli işlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırım olma,

1) Ülkemizin hammadde potansiyelinin değerlendirilmesine olanak sağlayan entegre üretime yönelik yatırım olma,

nitelikleri dikkate alınarak değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) (Değişik: RG-21/4/2022-31816) (Değişik: RG-11/11/2024-32719) (Değişik: RG-9/8/2026-33335) Projelerin, değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için bu Kararın amacı ve kapsamı doğrultusunda Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine yönelik olan ve Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarının yüz milyon Türk Lirası olması, diğer yatırımlar için ise asgari sabit yatırım tutarının ya da Ar-Ge harcamasının iki milyar Türk Lirası olması gerekir.

(3) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) Birinci fıkra çerçevesinde yapılacak değerlendirme sonucunda uygun bulunan proje veya projeler, Bakanlık tarafından Cumhurbaşkanına sunulur.

(4) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) (Değişik: RG-11/11/2024-32719) Cumhurbaşkanı tarafından desteklenmesi uygun görülen projeler için Destek Kararı alınır ve Bakanlıkça yatırım teşvik belgesi düzenlenir.

(5) Bu Karar kapsamında desteklenmesi uygun görülmeyen müracaatlar, yatırımcının talep etmesi halinde Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında değerlendirmeye alınabilir.

(6) (Ek: RG-7/8/2019-30855) (Değişik: RG-21/4/2022-31816) (Değişik: RG-11/11/2024-32719) (Değişik: RG-9/8/2026-33335) Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından destek bütçesi ve benzer kısıtlar gözetilerek desteklenmesine karar verilen ve Bakanlığın uygun bulduğu yatırım projeleri, Bakanlık tarafından Cumhurbaşkanına sunulur. Cumhurbaşkanı tarafından desteklenmesi uygun görülen projeler için Destek Kararı alınır ve Bakanlıkça yatırım teşvik belgesi düzenlenir.

(7) (Mülga: RG-9/8/2026-33335)

Teşvik belgesi

MADDE 6- (Mülga: RG-11/11/2024-32719)

Yatırım süresi ve tamamlama vizesi

MADDE 7- (1) Yatırımın başlangıç ve bitiş tarihi Destek Kararında belirlenir. Desteklenecek yatırımların ek süre de dâhil olmak üzere Destek Kararında belirlenen sürede gerçekleştirilmesi esastır.

(2) Yatırım tamamlama vizesi, yatırımın tamamlanmasını müteakip, Genel Müdürlük personeli ile ihtiyaç duyulması halinde yatırım konusuna bağlı olarak diğer ilgili Bakanlıklardan görevlendirilecek personelden oluşacak heyet tarafından yapılacak ekspertiz işlemi sonucunda gerçekleştirilir.

Şirket hisselerinin ve yatırımın devri

MADDE 8- (1) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) (Değişik: RG-21/4/2022-31816) Yatırımın devri Destek Kararında belirlenen süre ve koşullar çerçevesinde Bakanlığın iznine ve Cumhurbaşkanının onayına tabidir.

(2) Yatırımın devrine izin verilmesi halinde, devralan yatırımcı, yatırımın niteliklerini ve taahhütlerini yerine getirmek kaydıyla belirtilen istisna ve muafiyetler ile desteklerin kalan kısmından yararlandırılabilir.

(3) Yatırımcı şirketin Borsa İstanbul Pay Piyasasında halka arz yöntemi ile paylarını satması hariç olmak üzere proje kapsamı yatırım tamamlanmadan hisselerini devretmesi Bakanlığın iznine tabidir.

Uygulama

MADDE 9- (1) Destek Kararında uygun görülen desteklerin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanması zorunludur.

(2) Bakanlık, Destek Kararlarında veya ilgili mevzuatta belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik belirli işlemleri diğer kurum ve

kuruluşlar aracılığı ile yürütebilir.

(3) Yatırımın gerçekleşmemesi veya proje bazlı desteklerden faydalanmasına mesnet teşkil eden taahhütlerin yerine getirilememesi ve talep edilmesi halinde proje, yürürlükte olan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde değerlendirilebilir. Ancak bu Karar kapsamında yararlanılıp, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında sağlanmayan destekler ile varsa fazladan yararlandırılan destekler, 11 inci maddenin birinci fıkrası hükümleri çerçevesinde geri alınır.

Yetki, denetim ve izleme (Değişik başlık: RG-9/8/2026-33335)

MADDE 10- (1) Bu Kararın uygulanmasını teminen Bakanlık;

a) Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya ve bu yönde düzenlemeler yapmaya,

c) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat ve benzerlerini istemeye,

ç) Bu Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, görüş vermeye, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmeye,

d) Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya,

yetkilidir.

(2) (Değişik: RG-28/6/2020-31164) Yatırımcı yatırıma ilişkin taahhütlerin gerçekleşme bilgilerini ve yararlanılan destek miktarını Destek Kararında belirlenen süre boyunca her yılın Ocak ve Temmuz aylarında yeminli mali müşavir raporu ile ibraz etmekle yükümlü olup, bu hususlar Bakanlık veya Bakanlıkça görevlendirilecek kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilir.

(3) Destek Kararında uygulama için görevlendirilen kurum ve kuruluşlar, tevdi edilen görevleri belirlenen süre içinde tamamlamakla ve teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip, sorumlu oldukları destek tamamlanıncaya kadar her yılın Ocak ayında yapılan işlemlerin son durumu ile ilgili olarak Bakanlığa bildirimde bulunmakla yükümlüdür.

(4) (Ek: RG-9/8/2026-33335) Yatırımcı, tamamlama vizesini müteakiben 5 yıl süresince yılda bir defa olmak üzere yararlanılmaya devam eden destek miktarlarını da içerir faaliyet raporunu Bakanlığa ibraz etmekle yükümlüdür.

Müeyyide

MADDE 11- (1) Kamudan kaynaklanan nedenler hariç olmak üzere, yatırımın belirlenen süre içerisinde gerçekleştirilmesinden yatırımcı sorumludur. Yatırımcının Destek Kararında öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde indirimli kurumlar vergisi veya istisna uygulaması ile gelir vergisi stopajı teşviki nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte, diğer destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(2) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) Bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanılması halinde ise bu Karar kapsamı desteklerin kullandırılmasına ilişkin hususlar ilgili Destek Kararında belirlenir.

(3) (Ek: RG-28/6/2020-31164) Gerçekleşen sabit yatırım tutarının, Destek Kararında öngörülen toplam sabit yatırım tutarının altında gerçekleşmesi durumunda; faiz veya kâr payı desteği, enerji desteği, nitelikli personel desteği ve hibe desteği için belirtilmiş olan azami tutarlar, gerçekleşen yatırım tutarının öngörülen sabit yatırım tutarına oranı nispetinde düşürülür ve varsa fazladan yararlandırılan destekler birinci fıkra hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(4) (Ek: RG-28/6/2020-31164) (Değişik: RG-9/8/2026-33335) Yatırımlarda Devlet

Yardımları Hakkında Kararda belirlenen mücbir sebep ve fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırıma başlayamayanlar hariç olmak üzere, ilgili Destek Kararının yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde, Destek Kararında belirtilen yatırıma başlama tarihinden sonra gerçekleştirilmiş asgari iki yüz milyon Türk Lirası veya Destek Kararında belirtilen yatırım tutarının %10'u kadar yatırım harcaması gerçekleştirildiği onuncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında tevsik edilir. Belirtilen sürede başlanamayan yatırımlar için Cumhurbaşkanınca ilgili Destek Kararında belirlenecek süre kadar ilave süre verilebilir. Bu süreler sonunda yatırım harcamasının gerçekleştirildiği tevsik edilmezse söz konusu Destek Kararı yürürlükten kaldırılır. Bu fıkra da belirtilen üç yıllık süre, 28/6/2020 tarihinden önce yürürlüğe konulmuş destek kararları için 28/6/2020 tarihinde başlar.

(5) (Ek: RG-21/4/2022-31816) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde, yatırımcılara fazladan ödenen nitelikli personel desteği, enerji desteği ve hibe desteği tutarları, her bir ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre yatırımcıdan geri alınır.

Diğer hükümler

MADDE 12- (1) (Değişik: RG-9/8/2026-33335) Bu Kararda veya ilgili Destek Kararında yer almayan hususlar, Destek Kararının yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte olan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve/veya ilgili diğer mevzuat hükümleri dikkate alınarak sonuçlandırılır.

(2) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) Yurtiçinde yerleşik aracı kurumlardan kullanılacak yatırım kredileri veya yatırım finansmanına ilişkin faiz veya kâr payı desteği uygulamasında aracı kurum, vade tarihlerinde Bakanlığa bildirilecek faiz ve kâr payı tutarlarının doğruluğundan ve kredinin veya finansmanın yatırım için kullandırılmasından sorumludur. Bu kredi veya finansmana ilişkin faiz veya kâr payı desteği uygulaması, Genel Müdürlük ve aracı kurumlar arasında yürürlükte bulunan protokol ve imzalanacak ek protokol çerçevesinde yürütülür. Ayrıca, yurtdışında yerleşik aracı kurumlardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredileri veya yatırım finansmanı için yeminli mali müşavir raporu veya krediye aracılık eden yurt içindeki bankanın bildirimleri çerçevesinde faiz veya kâr payı desteği uygulanabilir.

(3) (Değişik: RG-7/8/2019-30855) (Ek: RG-28/6/2020-31164) (Değişik: RG-18/12/2021-31693) (Değişik: RG-11/11/2024-32719) (Değişik: RG-9/8/2026-33335) Enerji desteği veya sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde yatırımın kısmen işletmeye geçişinin Bakanlıkça görevlendirilen en az iki eksper tarafından yerinde tespit edildiğine ilişkin ekspertiz raporunun onaylanması ile yatırım harcamalarına ilişkin yeminli mali müşavir raporunun Bakanlığa gönderilmesini veya yatırım tamamlama vizesi yapılarak tamamen işletmeye geçilmesini müteakip başlanabilir. Kısmen işletmeye geçişe ilişkin tespit işlemi yılda azami bir defa yapılabilir ve yatırım tamamlama vizesinden önce yararlanılabilecek toplam enerji desteği tutarı Destek Kararında belirlenen azami enerji desteği tutarının %50'sini geçemez. Enerji desteği ödemesi, eski dönem borçları, gecikme faizleri, ceza bedelleri, nakliye, iletim, dağıtım, vergi, fon ve benzeri harcamalar hariç olmak üzere enerjinin temin edildiği kurum veya kuruluşlarca düzenlenmiş ve bedelinin tamamı ödenmiş faturadaki enerji tüketim harcaması esas alınarak yapılır.

(4) (Değişik: RG-2/10/2019-30906) Hibe desteği, ilgili Destek Kararı ve bu Kararın uygulanmasına ilişkin Tebliğde belirlenen usul ve esaslara göre uygulanır.

(5) (Değişik: RG-23/6/2018-30457) Destek Kararında belirlenen nitelikli personel sayısı ve brüt ücretleri dikkate alınarak ücret desteği verilir. Bu desteğin hesaplanmasında, söz konusu personele ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları esas alınır.

(6) Sermaye katkısının öngörülmesi durumunda, söz konusu desteğin uygulanması ilgili Destek Kararında belirtilen kurum tarafından yapılır.

(7) Kamu alım garantisinin öngörülmesi durumunda, söz konusu desteğin uygulaması ilgili Destek Kararında belirtilen kurum veya kuruluşlar tarafından yürütülür.

(8) Altyapı desteğinin öngörüldüğü projeler için destek uygulaması ilgili Destek Kararında belirtilen altyapının yapımından sorumlu kurum veya kuruluş tarafından öncelikli olarak yerine getirilir.

(9) Destek Kararında belirtilen yatırım ile ilgili izin, ruhsat, tahsis, lisans, tescil ve benzeri

konularda istisna ve kolaylık öngörülmesi durumunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları gerekli işlemlerin yerine getirilmesinden sorumludur.

(10) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Makine ve teçhizat ithalatında gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası uygulaması Ticaret Bakanlığı tarafından yapılır.

(11) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Bu Kararda yer alan KDV istisnası desteği ile Destek Kararında yer alması durumunda vergi indirimi, vergi istisnası, gelir vergisi stopajı desteği ve KDV iadesi desteklerinin uygulaması Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılır.

(12) Destek Kararında sigorta primi işveren hissesi desteğinin öngörülmesi durumunda destek uygulaması Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yapılır.

(13) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) (*Değişik: RG-9/8/2026-33335*) Yatırım yeri tahsis, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

(14) (*Ek: RG-7/8/2019-30855*) (*Değişik: RG-11/11/2024-32719*) (*Değişik: RG-9/8/2026-33335*) Teknoloji Hamlesi Programı dahilinde olup bu Karar kapsamında desteklenen yatırımlar, ilgili mevzuatı uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak veya Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından uygun görülme kaydıyla firma öz kaynaklarıyla gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilir.

(15) (*Mülga: RG-9/8/2026-33335*)

(16) (*Ek: RG-28/6/2020-31164*) Yatırım tamamlama vizesini müteakip üç yıl boyunca her yıl net satışların asgari %2'si kadar araştırma ve geliştirme harcaması yapıldığının yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi halinde vergi indirimi desteği, 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesinde belirlenen azami oranları aşmamak kaydıyla, Destek Kararında belirlenen yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.

(17) (*Ek: RG-18/12/2021-31693*) Yatırım süresi asgari 10 yıl olarak belirlenen ve entegrasyonu sağlayan fazlardan oluşan yatırımlar için asgari 5 milyar TL yatırım harcamasının gerçekleştirilmesini müteakip kısmi tamamlama işlemi yapılabilir. Kısmi tamamlama işlemi, yatırımın her bir fazı için Bakanlıkça görevlendirilen en az iki eksper tarafından yatırım yerinde yapılan tespitte istinaden gerçekleştirilir. Kısmen işletmeye geçiş, bu fıkradaki kısmi tamamlama koşullarının sağlanmadığı durumda kısmi tamamlama olarak değerlendirilmez ancak kısmi tamamlama işleminin yapılmış olması, kısmen işletmeye geçildiğini de ifade eder.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) (*Değişik: RG-24/10/2018-30575*) Bu Karar hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

EK MADDE 1- (*Ek: RG-2/10/2019-30906*) (*Değişik: RG-9/8/2026-33335*) Bu Karar kapsamında değerlendirilen asgari 5 milyar TL sabit yatırım tutarında ve komple yeni yatırım niteliğindeki yatırım projelerine ilişkin olarak; 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununda tanımlanan yatırımcılar ve/veya paylarının %100'ü Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununda tanımlanan yatırımcılara ait olan iştirakler ile özel hukuka tabi yatırım proje (yatırım) sözleşmesi imzalamaya Bakan yetkilidir. Sözleşme kapsamında diğer Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanına giren iş ve işlemler, sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde öncelikli olarak yerine getirilir. Söz konusu iş ve işlemlerin izlenmesi ve koordinasyonundan Bakanlık sorumludur.

EK-1 PROJE FİZİBİLİTE FORMATI:

Bölüm 1- Firma ve Proje Künyesi

Açıklama: Bu bölümde firmaya ve yatırıma ilişkin temel bilgilerin verilmesi istenilmektedir.

PROJE KÜNYESİ							
Firma Bilgileri	Firma Adı:						
	Haberleşme Adresi:						
	Telefonu, Faksı, E-Mail Adresi, Web Adresi:						
	Ticaret Sicil Memurluğu ve Numarası						
	Vergi Dairesi ve Vergi Numarası:						
	SGK İşyeri Sicil Numarası:						
	Projeden Sorumlu Şahısların İletişim Bilgileri:						
	Sermayesi, Sermaye Yapısı, Ortaklık Bilgileri:						
	Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri						
	Yerli ve Yabancı Ortaklara İlişkin Bilgiler:						
	Mevcut ve Önceki Yatırımları ile Faaliyetlerine İlişkin Bilgi:						
	Finansal Durumu: (Son 3 Yıl)			Net Satışlar:			
			Net Kâr:				
Grup Şirketleri Bilgileri	Firma Ünvanı	Aktif Büyüklüğü	Özkaynaklar	Net Satışlar	İstihdam	Faaliyet Konusu	Ortaklık Yapısı
	Grup şirketleri; yatırımcının ve yatırımcının ortaklık paylarına doğrudan veya dolaylı biçimde sahip olan yerli ya da yabancı gerçek ve tüzel kişilerin,						

	(1) Pay oranına bakılmaksızın doğrudan ve dolaylı olarak pay sahipliğinin bulunduğu yerli ya da yabancı şirketleri ve (2) Pay sahipliği olmasa dahi yönetiminde etkin olunan yerli ya da yabancı şirketleri kapsamaktadır.	
Yatırım Bilgileri	Yeri (İl, İlçe ve Adres Bilgileri Girilecek):	
	Cinsi:	
	Sektörü ve Konusu:	(Yatırım konusu ve NACE Kodu belirtilecektir.)
	Başlama ve Bitirme Tarihi:	
	İstihdam (Mevcut ve Öngörülen İstihdam)	
	Kapasite (Varsa Mevcut Kapasite de Belirtilecek):	
	Sabit Yatırım Tutarı (Arsa, Bina, İthal ve Yerli Makine-Teçhizat, Diğer Yatırım Harcamalarından Oluşacak):	
	Finansmanı (Öngörülen Özkaynak, İç-Dış-Döviz Kredileri Belirtilecek):	
Ürünün Mevcut Üretim Bilgileri	Yurtiçi Kurulu Kapasite (Adet, Ton, Metre ve benzeri.):	
	Son Bir Yıldaki İthalat (\$):	
	Son Bir Yıldaki İhracat (\$):	

Bölüm 2– Teknik Değerlendirme

1.Ürün ve Girdi Analizi:

- Üretim sürecine girdilerin hangi aşamada ne miktarda girdikleri ile hangi aşamalarda yan ürünlerin ve nihai ürünlerin çıktığı belirtilecektir.
- Üretim akış şemasına yer verilecektir.

2.Teknoloji Analizi:

- Üretilen ürünün alternatif üretim teknik ve yöntemleri var ise bunlar belirtilecektir.
- Kullanılacak teknoloji ve gerekçesi hakkında bilgi verilecektir.
- Proje kapsamında üretilen ürüne yönelik firmanın kullanacağı üretim teknolojisinin çağdaşı olan benzer nitelikteki üretim teknolojileri içindeki yeri belirtilecektir.

- Firmanın ilgili teknolojiye ilişkin üretim kabiliyeti belirtilecektir. (Aynı konuda tamamlayıcı veya benzer yatırımları var mı belirtilecektir.)
- Belirlenen teknoloji ile üretim yapabilmek için gerekli olan ana makine ve ekipman listesi belirtilecektir.
- Projenin dijital verimliliğe yönelik uygulamalar içerip içermediği (Robotik, otomasyon, siber-fiziksel sistemler (sensörler ve aktüatörler yardımıyla fiziksel dünyayı sanal bilgi işlem dünyasıyla bağlar.), nesnelerin interneti, bulut teknolojileri, bilişsel bilgi işlem ve benzeri) belirtilecektir.
- Projenin enerji verimliliği ve çevreci uygulamalar içerip içermediği belirtilecektir. (Projede kullanılan ekipmanların enerji verimlilikleri, benzer projelere göre karbon salınımına etkisi...)
- Firmanın Ar-Ge geçmişi/ürünün Ar-Ge potansiyeline yer verilecektir. (Ürün ve/veya teknolojiyle ilgili uluslararası standart, patent, faydalı model, marka ve benzeri tescil bilgileri; Ar-Ge, Tasarım Merkezi var mı; Ar-Ge harcamalarının toplam ciroya oranı (son 3 yıllık), mevcut işletmelerde çalıştırılan Ar-Ge personeli sayısı, yatırım tamamlandığında çalıştırmayı öngördüğü ilave Ar-Ge personeli sayısı, üreteceği ürüne ilişkin Ar-Ge planı mevcut mu belirtilecektir.)

3.Kapasite Analizi: Seçilen kapasitenin teknik olarak optimal olup olmadığı açıklanacaktır. Yıllara yaygın kapasite kullanım oranlarına yer verilecektir. Mevcut ve beklenen talep ve arz yapısına bağlı olarak firmanın hangi yıllarda hangi kapasitede çalışacağı ekonomik olarak öngörülenecektir.

4.Teknik Analiz Tabloları:

- Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı Tablosu
- Tam Kapasitede Yıllık İşletme Giderleri Tablosu
- Tam Kapasitede Yıllık İşletme Gelirleri Tablosu
- İşletme Sermayesi İhtiyacı Tablosu (Vade koşulları)

Bölüm 3– Ekonomik Değerlendirme

1.Sektörel Analiz

- Sektörün ve ürünün tanımı
- Türkiye’de ve dünyada üretici sayısı ve üretim kapasitesi ve başlıca üreticiler
- Türkiye’de üretim miktarı ve kapasite kullanım oranı
- Türkiye’de ve dünyada dış ticaret verileri, dış ticaret beklentileri
- Hammadde temini
- Satış ve rekabet olanakları
- Satış miktarı tahmini
- Satış fiyatları tahmini
- İhracat-ithalat tahmin tablosu (tam kapasite işletmeye geçişten itibaren 10 yıl; Dolar ve Türk Lirası olarak)

	n (Tam kapasitede işletmeye geçiş yılı)	n+1	n+2	n+3	n+4
Önlenecek ithalat değeri	0	0	0	0	0
Önlenecek ithalat miktarı	0	0	0	0	0
İthalat fiyatı	0	0	0	0	0
Firma ithalat değeri (girdi ithalatı)	0	0	0	0	0
İthalat miktarı	0	0	0	0	0
İthalat fiyatı	0	0	0	0	0
Firma ihracat değeri	0	0	0	0	0
İhracat miktarı	0	0	0	0	0
İhracat fiyatı	0	0	0	0	0
Cari açığın azaltılmasına katkı	0	0	0	0	0

2.Ekonomik Analiz

- Katma Değer
- Yerel kalkınma etkisi (Bölgedeki yerel kalkınmaya etkisi)
- Sektörel bağlantı analizleri (Proje yatırım konusunun doğrudan geri, doğrudan ileri, toplam geri ve toplam ileri sektör katsayı ve sıraları belirtilerek sektörel etkisi incelenecektir.)
- Ülke menfaatleri için projenin önemi ve arz güvenliği boyutu

Bölüm 4– Mali Değerlendirme

1.Mali ve kârlılık analizi (Teşvikli ve teşviksiz ayrı ayrı. Sektör ortalaması ile birlikte değerlendirilecektir.)

- Toplam finansman ihtiyaçları ve kaynakları
- Proforma gelir gider tablosu (projenin geleceğe dönük değerlendirilmesi)
- Proforma nakit akım tablosu
- İç verimlilik oranı
- Net bugünkü değer
- Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti
- Geri Ödeme Süresi
- Dönem kârı veya zararı
- Teşvikli ve teşviksiz değerlere ilişkin karşılaştırmalı tablo

2. Firma Analizi

- Firmanın sektördeki yeri
- Firmanın son 3 yıla ilişkin mali tabloları ve tabloların analizi (likidite, finansal yapı, faaliyet ve kârlılık oranlarına ilişkin analizi de içerecek şekilde)

Bölüm 5- Genel Değerlendirme ve Sonuç

Açıklama: Bu bölümde daha önceki bölümlerde verilen bilgiler ve elde edilen sonuçlarla projenin Proje bazlı destek amaçlarından hangilerini sağladığı ile birlikte genel değerlendirmesinin yapılarak yatırım projesinin yapılabilirliğine ilişkin görüşlerin ortaya konulması beklenmektedir.